

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
Ректор Уманського державного педагогічного університету
імені Павла Тичини
професор О. І. Безлюдний
«_____» _____ 2024 р.

ВИСНОВОК

**фахового семінару кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи
про наукову новизну, теоретичне та практичне значення
результатів дисертації Салати Назара Тарасовича на тему:**

**«Надання якісних соціальних послуг
засобами сучасних інформаційних технологій»,
поданої на здобуття ступеня доктора філософії
зі спеціальності 231 Соціальна робота
(протокол № 10 від 28.03.2024 р.)**

Присутні:

Головуюча на засіданні – Албул Ірина Володимирівна – кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи;

Коляда Наталія Миколаївна – доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи;

Кочубей Тетяна Дмитрівна – доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи;

Кравченко Оксана Олексіївна – доктор педагогічних наук, професор, декан факультету соціальної та психологічної освіти, професор кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи;

Клименко Юлія Анатоліївна – доктор педагогічних наук, доцент кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи;

Прищепа Світлана Михайлівна – кандидат педагогічних наук, доцент, відповідальна за атестацію PhD в університеті;

Балдинюк Олена Дмитрівна – кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи;

Бойко Ольга Миколаївна – кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи;

Бондаренко Галина Василівна – кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи;

Войтовська Алла Іванівна – доктор філософії з соціальної роботи, доцент кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи;

Гончар Інна Григорівна - кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи;

Іващенко Катерина Віталіївна - кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи;

Ісаченко Вікторія Павлівна – кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи;

Карпич Ірина Олександрівна – кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи;

Коляда Тетяна Василівна – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи;

Матрос Ольга Олександрівна – кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи;

Моргай Лілія Анатолівна – доктор філософії з освітніх, педагогічних наук, доцент, доцент кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи;

Підвальна Юлія Василівна – кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи;

Ревнюк Наталія Іванівна – кандидат педагогічних наук, доцент, проректор з гуманітарних питань, доцент кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи;

Роєнко Світлана Олександрівна – кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи;

Скочко Максим Олександрович – доктор філософії з соціальної роботи, старший викладач кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи;

Шевчук Оксана Миколаївна – кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи;

Варивода Юлія Юріївна – аспірант кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи.

Серед присутніх – 5 фахівців зі спеціальності 231 Соціальна робота (докторів наук, докторів філософії).

ПОРЯДОК ДЕННИЙ:

СЛУХАЛИ: Попередня експертиза) дисертаційної роботи Салати Назара Тарасовича на тему: «Надання якісних соціальних послуг засобами сучасних інформаційних технологій», поданої на здобуття наукового ступеня доктора філософії з галузі знань 23 Соціальна робота зі спеціальності 231 Соціальна робота.

Науковий керівник – Коляда Наталія Миколаївна, доктор педагогічних наук, професор.

Рецензенти:

– Міщенко Марина Сергіївна, кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри психології Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини.;

– Ісаченко Вікторія Павлівна, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини.

ВИСНОВОК

**про наукову новизну, теоретичне та практичне значення
результатів дисертації Салати Назара Тарасовича на тему:
«Надання якісних соціальних послуг
засобами сучасних інформаційних технологій»,
поданої на здобуття ступеня доктора філософії
зі спеціальності 231 Соціальна робота**

**Обґрунтування вибору теми дослідження та її зв'язок із планами
наукових робіт університету**

У дисертації представлено теоретико-методичні та практичні основи сучасних інформаційних технологій як засобу підвищення якості надання соціальних послуг у громаді. Результати дослідження засвідчили досягнення мети, що є підставою для подальших висновків.

У результаті проведеного дослідження було ретельно проаналізовано публікації, що стосуються соціального захисту, його недоліків та перспектив застосування інформаційних технологій у вдосконаленні трансформації соціальної сфери. Виявлено, що інформаційні технології можуть відігравати ключову роль у вдосконаленні соціальних послуг та забезпеченні ефективного соціального захисту населення. Крім того, розглянуті аспекти також підтвердили значущість інформаційних технологій як інструменту підвищення конкурентоспроможності економіки та стимулювання її подальшого розвитку. Отже, дослідження відкриває перспективи для подальших наукових студій у цій сфері та вказує на важливість упровадження сучасних інформаційних технологій у соціально-економічні процеси.

Досліджено, що в контексті Європейської соціальної хартії, укладеної в Турині 18 жовтня 1961 року, держави-члени Ради Європи підписали угоду про гарантування соціальних прав своєму населенню, що було відображено в національному законодавстві України. Соціальна політика країни формується з урахуванням міжнародного досвіду та зобов'язань. Затверджена у 2021 році «Концепція розвитку цифрових компетентностей до 2025 року» та стратегія цифрової трансформації соціальної сфери, запроваджена розпорядженням Кабінету Міністрів України, визначають пріоритетні напрямки та завдання для розвитку цифрових технологій у сфері соціального обслуговування.

Результати аналізу законодавчих та стратегічних ініціатив свідчать про важливість та перспективність розвитку цифрових технологій у соціальній сфері України. Ці кроки сприятимуть створенню більш ефективної та доступної системи соціального захисту населення, що важливо для розвитку суспільства.

Досліджено актуальні напрями розвитку сучасних інформаційних технологій у системі соціальних послуг. З'ясовано, що в Україні нині активно впроваджується Єдина інформаційна система соціальної сфери (ЄІССС), спрямована на вдосконалення надання соціальної допомоги та послуг населенню. Основні напрями реалізації системи включають створення Єдиного соціального реєстру, що сприятиме покращенню збору та обробки інформації про отримувачів соціальної допомоги. Успішна реалізація Єдиної інформаційної системи

соціальної сфери в Україні відкриває нові можливості для подальшого розвитку соціальної сфери та покращення якості життя громадян. Запровадження ЄІССС відображається у підключенні до неї різних державних організацій, що сприяє оперативнішому й безперешкодному обміну інформацією та наданню соціальних послуг. Цифрові інструменти, такі як електронний кейс-менеджмент, спрощують процес надання соціальної допомоги та підтримки, спрямовані на досягнення конкретних результатів і покращення якості життя населення.

Проаналізовано реєстр надавачів соціальних послуг, що є важливою складовою цифрової інфраструктури, яка сприяє створенню єдиної бази даних та покращує доступність соціальних послуг для уразливих категорій населення. Проект «Цифрові, інклюзивні, доступні: підтримка цифровізації державних послуг в Україні» на платформі «Дія» є ще одним кроком до створення ефективної та прозорої системи державних послуг. Цифровий розвиток соціальної політики в Україні відкриває нові можливості для покращення якості життя громадян та сприяє більш ефективній і доступній соціальній допомозі. Держава активно впроваджує сучасні технології з метою створення справедливого та безбар'єрного соціального середовища для всіх своїх громадян.

Досліджено формування інклюзивних та перетворювальних інноваційних екосистем, що сприяють розвитку багатомірної цифрової політики з урахуванням гендерних аспектів.

Визначено стратегічні цілі та використано фінансові ресурси для прогнозування та реалізації політики в контексті змін у сфері праці. Також відзначено значущість гендерно збалансованих багатопрофільних груп для створення сприятливого середовища.

Розглянуто ефективні методи запобігання гендерному насиллю, спрямовані на його викорінення.

Проаналізовано застосування екосистемного підходу для координації дій правозахисних органів та підвищення ступеня залученості державних і недержавних суб'єктів, їхньої підзвітності у сфері гендерної політики та розвитку.

Визначено зміст підготовки майбутніх соціальних працівників до використання інформаційно-комунікаційних технологій у професійній діяльності. Проведений аналіз показав, що відповідна підготовка соціальних працівників до використання сучасних технологій є ключовим фактором для підвищення ефективності їхньої роботи та якості надання соціальних послуг. Це вимагає впровадження спеціалізованих програм навчання, орієнтованих на розвиток компетентностей у сфері ІКТ та їх практичне застосування в різних аспектах соціальної роботи.

Підвищення ступеня залученості як державних, так і недержавних установ до цього процесу є важливим кроком у забезпеченні доступу до якісних соціальних послуг для всіх верств суспільства. Важливою є також підзвітність цих суб'єктів, що забезпечує прозорість та відкритість у впровадженні нових технологій у сфері соціальної роботи. Отже, розробка та впровадження

ефективних стратегій підготовки соціальних працівників до використання ІКТ, сприяння їхній підзвітності та залучення державних та недержавних суб'єктів у цей процес є важливими аспектами розвитку соціального обслуговування.

Установлено причинно-наслідковий зв'язок між соціальним обслуговуванням та цифровим розвитком громад. Розкрито ключові аспекти та тенденції цифрового розвитку громад, а також встановлено зв'язок між цими процесами та соціально-економічним розвитком регіонів і загальним рівнем комфорту для громадян.

Доведено, що індекс цифрової трансформації громад України визначається як результат цифрової трансформації територіальних громад і відображає динаміку їхнього розвитку за певними критеріями. Цей індекс став важливим інструментом для оцінки та моніторингу рівня цифрової готовності громад і їхньої готовності до впровадження нових технологій.

Описано важливість розвитку інфраструктури і технологічних можливостей для забезпечення доступності та якості соціальних послуг. Посилення співпраці між державними та недержавними суб'єктами відіграє важливу роль у впровадженні цифрових інновацій і забезпеченні ефективного функціонування системи соціального обслуговування.

Дослідження сприяє не лише розумінню суті цифрової трансформації громад, але й визначенню шляхів її подальшого розвитку та впровадження, спрямованих на поліпшення якості життя населення та розвиток суспільства в цілому.

Обґрунтовано роль інформаційно-комунікаційних технологій у соціокультурній реабілітації. Описано можливості використання ІКТ з метою підтримки інклюзивності та збереження культурної спадщини, зокрема, у зв'язку із запитами осіб з особливими потребами. У 2017 році створено Український культурний фонд, пріоритет якого полягає в підтримці розвитку національної культури та мистецтва, а також забезпеченні сприятливих умов для розвитку інтелектуального та духовного потенціалу суспільства. Фонд фінансує проекти, спрямовані на підтримку різноманітних аспектів культурного життя, від розвитку мистецтва до збереження культурної спадщини. У 2024 році Український культурний фонд визначив пріоритетні напрями діяльності, які спрямовані на створення умов для розвитку та підтримки культурного життя в умовах війни та конфлікту. Проекти, фінансовані Українським культурним фондом, відіграють важливу роль у забезпеченні соціокультурної реабілітації вразливих категорій громадян і сприяють відновленню та розвитку культурного життя в Україні.

З'ясовано, що в державній стратегії регіонального розвитку до 2027 року важливе місце займає питання цифрової трансформації, зокрема, «підвищення рівня цифрової грамотності населення; забезпечення безперешкодного доступу до високошвидкісного Інтернету всіх населених пунктів (насамперед сільських та малих міст) і соціальних закладів; запровадження можливості отримання електронних послуг через смартфон; упровадження електронного

документообігу; забезпечення електронної взаємодії між національними реєстрами, реєстрами органів місцевого самоврядування; переведення пріоритетних публічних послуг в електронну форму; впровадження регіональними органами влади відкритих даних; розвиток інструментів електронної демократії».

СПИСОК ОПУБЛІКОВАНИХ ПРАЦЬ ЗА ТЕМОЮ ДИСЕРТАЦІЇ

Наукові праці, в яких опубліковано основні наукові результати дисертації

1. Коляда Н., Кравченко О. & Салата Н. (2020). Соціально-психологічна реабілітація дітей та молоді з особливими освітніми потребами в Україні. *Соціальна робота та соціальна освіта*. № 5. С. 13–25. URL: <https://doi.org/10.31499/2618-0715.5.2020.220765>
2. Скочко М. & Салата Н. (2022). Цифрове забезпечення соціально-психологічної допомоги вразливим категоріям населення. *Social Work and Education*, 9(4), 478–486. URL: <https://doi.org/10.25128/2520-6230.22.4.3>
3. Кравченко О., Салата Н. (2023). Підготовка майбутніх фахівців до надання реабілітаційних послуг у громаді. *Соціальна робота та соціальна освіта*. № 1(10). С. 94–109. URL: [https://doi.org/10.31499/2618-0715.1\(10\).2023.282274](https://doi.org/10.31499/2618-0715.1(10).2023.282274)
4. Салата Н. (2023). Дослідження питань цифровізації соціального обслуговування в Україні. *Соціальна робота та соціальна освіта*. № 2(11). С. 308–315. URL: [https://doi.org/10.31499/2618-0715.2\(11\).2023.294343](https://doi.org/10.31499/2618-0715.2(11).2023.294343)
5. Salata Nazar (2023). Regulatory and legal principles of digitalization of the social sphere. *Social and Human Sciences. Polish-Ukrainian scientific journal* (<https://issn2391-4165.webnode.com.ua/>), 03 (39). URL: <https://nsg-2023.blogspot.com/2023/12/20230306.html> (accessed 07 September 2023).

Опубліковані праці апробаційного характеру

6. Салата Н. Т. (2020). Соціальний захист жінок із сільської місцевості. *Актуальні проблеми підготовки фахівців соціальної сфери: матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції* (с. 61–64). Умань: Візаві.
7. Салата Н. Т. (2021). Цифрові технології у профорієнтаційній роботі. *Профорієнтація серед учнівської молоді в умовах інклюзивної освіти: мат. Всеукраїнської науково-практичної конференції* (с. 69–71). Умань.
8. Салата Н. Т. (2021). Цифровізація системи соціального захисту в Україні. *Актуальні проблеми підготовки фахівців соціальної сфери: мат. Всеукраїнської науково-практичної конференції* (с. 43–46). Умань.
9. Салата Н. Т. (2024). Правові базиси цифровізації соціальної сфери. *Сучасний стан та пріоритети модернізації науки, освіти та технологій: збірник тез доповідей міжнародної науково-практичної конференції* (Ч. 3, 83 с.). Біла Церква: ЦФЕНД.

Опубліковані праці, які додатково відображають

наукові результати дослідження

10. Культурно-рекреаційно-соціальна Черкащина : довідник / О. О. Кравченко, М. С. Міщенко, Н. В. Белоусова та ін. Київ : ФОП Ямчинський О. В., 2021. 305 с.

11. Скочко М. О. & Салата Н. Т. (2022). Цифровізація соціальних послуг : навчально-методичний довідник; МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини, Київ : Компринт. 163 с.

12. Кравченко О. О. (2022). Науково-дослідна тема «Соціально-психологічна реабілітація дітей та молоді з особливими освітніми потребами засобами інклюзивного туризму»: дайджест подій і заходів (Укладачі: Кравченко Оксана, Молоченко Інна, Чупіна Катерина, Міщенко Марина, Резніченко Ірина, Левченко Наталія, Скочко Максим, Песоцька Юлія, Поліщук Олена, Салата Назар, Коляда Назарій). *Соціальна робота та соціальна освіта*. № 1(8). С. 246–267. URL: [https://doi.org/10.31499/2618-0715.1\(8\).2022.262730](https://doi.org/10.31499/2618-0715.1(8).2022.262730)

13. Кравченко О. О. (2022). Дайджест подій і заходів у межах розробки науково-дослідної теми «Соціально-психологічна реабілітація дітей та молоді з особливими освітніми потребами засобами інклюзивного туризму» (Укладачі: Кравченко Оксана, Молоченко Інна, Чупіна Катерина, Міщенко Марина, Резніченко Ірина, Левченко Наталія, Скочко Максим, Песоцька Юлія, Поліщук Олена, Салата Назар, Коляда Назарій, Бояр Вікторія). *Соціальна робота та соціальна освіта*. № 2(9). С. 336–357. URL: [https://doi.org/10.31499/2618-0715.2\(9\).2022.267384](https://doi.org/10.31499/2618-0715.2(9).2022.267384)

14. Скочко М. О. & Салата Н. Т. (2022). Цифрові ресурси для організації соціально-психологічної допомоги. *Соціально-психологічна реабілітація вразливих категорій громадян від наслідків війни*. МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини. ФОП Ямчинський О. В., 2022. С. 171–185.

Апробація результатів дослідження. Основні теоретичні положення і результати дисертаційного дослідження обговорено та оприлюднено у формі доповідей на науково-практичних конференціях і семінарах, зокрема:

міжнародних – II International Education Forum «Best Educational Practices: Ukraine, Europe, World» (Kyiv, Ukraine, January 24, 2021); IV International Scientific Conference: «Security, management, medicine and physical culture» (Warsaw, April 15, 2021); «Європейські стандарти якості вищої освіти у контексті проходження міжнародної акредитації» (м. Дніпро, 12 травня 2021 р.); «Сучасний стан та пріоритети модернізації науки, освіти та технологій» (м. Біла Церква, 10 січня 2024 р.);

всеукраїнських – «Актуальні питання професійного розвитку та становлення фахівця в сучасних умовах» (м. Умань, 29 жовтня 2019 р.); «Актуальні проблеми підготовки фахівців соціальної сфери» (м. Умань, 22 квітня 2021 р.); «Профорієнтація серед учнівської молоді в умовах інклюзивної освіти» (м. Умань, 14 квітня 2021 р.); «Наука & Молодіжна політика» (м. Київ, 26 квітня 2021 р.);

«Інклюзивно-реабілітаційно-соціального туризму» (м. Умань, 27 травня 2021 р.); «Просоціальна особистість у гендерному вимірі: теоретико-методологічні та прикладні аспекти» (м. Умань, 31 травня 2021 року); «Цифрова трансформація соціального обслуговування та психологічної підтримки» (м. Умань, 15 лютого 2022 р.); Всеукраїнської науково-практичної конференції «Соціальна робота в громаді: сучасні виклики та перспективи розвитку» (м. Дніпро, 24 березня 2023 року);

регіональних – «Нова українська школа: «SOFT-SKILLS» крізь призму психологічного та соціально-педагогічного супроводу учасників освітнього процесу» (м. Умань, 12 лютого 2020 р.); «Каністерапія як інноваційний напрям реабілітації людей з інвалідністю» (м. Умань, 21 лютого 2020 р.); «Соціальна інклюзія дистанційного освітнього процесу» (м. Умань, 29 січня 2021 р.); «Громадські організації людей з інвалідністю крізь призму надання соціальних послуг» (м. Умань, 15 квітня 2021 року); «Перспективи ефективної роботи соціальних працівників з молоддю» (м. Умань, 3 березня 2021 р.); «Молодь і освіта в умовах викликів XXI століття» (м. Івано-Франківськ, 26 травня 2022 року); «Соціальна робота в громаді» (м. Умань, 4 лютого 2022 року); «Діяльність інклюзивно-ресурсних центрів у світлі нових нормативних документів: регіональний досвід» (м. Умань, 17 лютого 2022 року); круглий стіл з нагоди Всесвітнього Дня соціальної справедливості «Реабілітація ветеранів війни, осіб та дітей з інвалідністю» м. Умань, 20 лютого 2024 року).

Результати дослідження обговорено на засіданнях кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини (2019–2024 рр.).

Оцінка мови і стилю викладення матеріалу дисертації. Дисертацію викладено українською мовою. Структура дисертації та стиль її подання відповідають вимогам, побудова логічна. Цифровий матеріал структуровано в таблицях, що полегшує сприйняття змісту матеріалу, представленого в розділах.

Дотримано принципи академічної доброчесності. У тексті дисертації відсутні текстові запозичення без посилання на джерело (звіт про перевірку Unichек).

Відповідність змісту дисертації спеціальності, з якої вона подається до захисту. Дисертаційна робота відповідає спеціальності 231 Соціальна робота.

Відсутність фактів академічного плагіату, фабрикації, фасильфікації. За результатами перевірки дисертації за програмою Unichек, засідання експертної комісії з формування висновку про наявність чи відсутність академічного плагіату і допуск до попередньої експертизи дисертації (протокол №8 засідання кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи від 21.03.2024р.) визначено, що у дисертації Н.Т. Салати відсутні текстові запозичення без посилань на джерело, тобто науковий матеріал дисертаційної роботи не має ознак плагіату.

Рекомендація дисертації до захисту.

Дисертаційна робота Салати Назара Тарасовича на тему: «Надання якісних соціальних послуг засобами сучасних інформаційних технологій» є самостійною і завершеною роботою на правах рукопису, яку виконано здобувачем особисто за актуальною темою з використанням адекватних методів дослідження. Робота характеризується єдністю змісту, містить нові науково обґрунтовані результати проведених здобувачкою досліджень, які мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення, свідчать про особистий внесок здобувачки в науку та достатньо повно оприлюднені у наукових працях здобувача.

За своєю актуальністю, науковою новизною отриманих результатів, теоретичним і практичним значенням дисертація відповідає вимогам наказу Міністерства освіти і науки України № 40 від 12.01.2017 р. «Про затвердження вимог щодо оформлення дисертації» (zareestrovano в Міністерстві юстиції України від 03 лютого 2017 р. за № 155/30023), «Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії» (затвердженого Постановою КМУ від 12.01.2022 р. №44, зі змінами) та рекомендується до захисту на здобуття наукового ступеня доктора філософії зі спеціальності 231 Соціальна робота.

Результати голосування: одноголосно. «За» – 21, «проти» – немає, «утримались» – немає.

Рецензент:

кандидат психологічних наук, доцент

Марина МІЩЕНКО

Рецензент:

кандидат педагогічних наук, доцент

Вікторія ІСАЧЕНКО

Голова засідання:

кандидат педагогічних наук, доцент,
завідувач кафедри соціальної педагогіки
та соціальної роботи

Ірина АЛБУЛ

Секретар:

кандидат педагогічних наук, доцент

Оксана ШЕВЧУК

ОСОБИСТИЙ ПІДПИС М. Міщенко
Завідувач канцелярії І. Албул
" 05 " 04 2024 р.